

THE JOURNAL OF RESEARCH AND ACADEMICS

Vol.8 No. 5 (September-October 2025)

ปีที่ ๘ ฉบับที่ ๕ (กันยายน-ตุลาคม ๒๕๖๘)



**วิจัย
วิชาการ**
The Journal of Research & Academics

วารสารวิจัยวิชาการ

ISSN 2985-0053 (Online)

ภาพประกอบปกสร้างสรรค์โดย ชลิดา เสถียรมาศ

Graduate Programme, MCU Nakhonsawan Campus
999 Mueang Nakhon Sawan District, Nakhon Sawan Province 60000

<https://so06.tci-thaijo.org/index.php/jra/>



ISSN: 2672-9962 (online)

วัตถุประสงค์

เพื่อตีพิมพ์และเผยแพร่บทความวิจัย บทความวิชาการและบทความทวิสารณหนังสือที่เป็นภาษาไทยและมีข้อค้นพบข้อเสนอแนะที่เป็นนวัตกรรม รวมถึงความคิดริเริ่มที่มีผลกระทบต่อชุมชน สังคม และประเทศชาติในวงกว้าง อีกทั้งยังมุ่งหมายที่จะเป็นเวทีในการนำเสนอผลงานทางวิชาการเพื่อแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ทางสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์และสาขาต่าง ๆ และสนับสนุนการศึกษา การสอน โดยเน้นสาขาวิชาพระพุทธศาสนา การบริหารการศึกษา รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ การจัดการชุมชน รวมถึงสหวิทยาการอื่น ๆ

กำหนดการเผยแพร่ ปีละ 6 ฉบับ ฉบับที่ 1 มกราคม-กุมภาพันธ์ ฉบับที่ 2 มีนาคม-เมษายน ฉบับที่ 3 พฤษภาคม-มิถุนายน ฉบับที่ 4 กรกฎาคม-สิงหาคม ฉบับที่ 5 กันยายน-ตุลาคม และฉบับที่ 6 พฤศจิกายน-ธันวาคม

คณะกรรมการที่ปรึกษาวารสารวิจัยวิชาการ

พระพรหมบัณฑิต, ศาสตราจารย์ ดร.

พระพรหมวัชรธีรอาจารย์, ศาสตราจารย์ ดร.

พระปัญญาวัชรบัณฑิต, รองศาสตราจารย์ ดร.

ศาสตราจารย์ (พิเศษ) ดร.กาญจนา เจริญศรี

รองศาสตราจารย์ ดร.สุรพล สุยะพรหม

รองศาสตราจารย์ ดร.โกนิจู ศรีทอง

บรรณาธิการ

รองศาสตราจารย์ ดร.อัครเดช พรหมกัลป์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

กองบรรณาธิการ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

พระศรีสมโพธิ, ดร.

รองศาสตราจารย์ สยาม คำปรีดา

ดร.ภาราดร แก้วบุตรดี

หน่วยงานภายนอก

ศาสตราจารย์ ดร.วัชระ งามจิตร์เจริญ

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

พระเมธาวิเชียร, รองศาสตราจารย์ ดร.

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

รองศาสตราจารย์ ดร.ชนินทร์ วสินนท์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

รองศาสตราจารย์ ดร.พิมพ์พรณ เพชรสมบัติ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

รองศาสตราจารย์ ดร.ธัญชัย บุญหนัก

มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สัญญา เคนาภูมิ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เบญจมาศ สุขสถิตย์

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุษกร วัฒนบุตร

มหาวิทยาลัยนครปฐม

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมปอง สุวรรณภุมมา

มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วันชัย สุขตาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิมลมาศ ปฐมวนิชกุล

นักวิชาการอิสระ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเวศน์ มหารัตน์สกุล

นักวิชาการอิสระ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัตติยา เหนืออำนาจ

มหาวิทยาลัยนครพนม

ดร.จรูญศักดิ์ สุนทรเดชา

บริษัท เอเซีย คอนเน็คท์ คอร์ปอเรชั่น จำกัด

ฝ่ายจัดการวารสาร

ดร.ดิเรก ดั่งลอย

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

สำนักงาน

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา วิทยาเขตนครสวรรค์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เลขที่ 999 หมู่ 6 ตำบลนครสวรรค์ออก อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ 60000 โทรศัพท์ 062-3434768
E-mail: journal.jra@gmail.com
<https://so06.tci-thaijo.org/index.php/jra/index>

คณะกรรมการกลั่นกรองบทความวารสารวิจัยวิชาการ (Peer Review)

ผู้ทรงคุณวุฒิภายใน

- | | |
|---|------------------------------------|
| 1. พระราชรัตน์เวที, ผศ.ดร. | มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย |
| 2. พระสุธีรัตนบัณฑิต, รศ.ดร. | มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย |
| 3. พระศรีสมโพธิ, ดร. | มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย |
| 4. พระครูนิวิฐศีลขันธ, ผศ.ดร. | มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย |
| 5. พระเมธีวชิรบัณฑิต, ศ.ดร. | มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย |
| 6. พระปัญญาวัชรบัณฑิต, รศ.ดร. | มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย |
| 7. พระครูสังฆรักษ์จักรกฤษ ภูริปัญญา, ผศ.ดร. | มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย |
| 8. พระครูสุธีธรรมบัณฑิต, ดร. | มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย |
| 9. ศ.ดร.บุญทัน ดอกไธสง | มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย |
| 10. ศ.ดร.จ้านงค์ อติวัฒน์สิทธิ์ | มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย |
| 11. รศ.ดร.สุรพล สุษะพรหม | มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย |
| 12. รศ.ดร.ประเทือง ภูมิภัทราคม | มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย |
| 13. รศ.ดร.โกนิษฐ์ ศรีทอง | มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย |
| 14. รศ.ดร.พิสมัย רבชนะชัย พูลสุข | มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย |
| 15. รศ.ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง | มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย |
| 16. รศ.ดร.สมาน งามสนิท | มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย |
| 17. รศ.ดร.ธงชัย สิงอุตม | มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย |
| 18. รศ.ดร.วรกฤต เตื่อนข้าง | มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย |
| 19. รศ.ดร.วัชรินทร์ ชาญศิลป์ | มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย |
| 20. รศ.ดร.ภัทรพล ใจเย็น | มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย |
| 21. รศ.ดร.ณัฏธีร์ ศรีดี | มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย |
| 22. รศ.ดร.ปัญญา คล้ายเดช | มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย |
| 23. รศ.ดร.ธานี เกสทอง | มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย |
| 25. ผศ.ดร.สมคิด พุ่มทุเรียน | มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย |
| 26. ผศ.ดร.ศิริโรจน์ นามเสนา | มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย |
| 27. ผศ.ดร.อานนท์ เมธีวรฉัตร | มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย |
| 28. ผศ.ดร.ผดุง วรรณทอง | มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย |
| 29. ผศ.ดร.ชนทอง วัฒนประดิษฐ์ | มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย |
| 30. ผศ.ศศิภิกจจ์ อัจฉัย | มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย |
| 31. ผศ.ดร.สมบัติ นามบุรี | มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย |
| 32. ผศ.ดร.อุทัย สติมัน | มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย |
| 33. ดร.ภาราดร แก้วบุตรดี | มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย |

ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

- | | |
|---------------------------------------|--|
| 1. พระเมธาวิเชียรสร, รศ.ดร. | มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย |
| 2. ศ.ดร.วัชรระ งามจิตรเจริญ | มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ |
| 3. ศ. (พิเศษ) ดร.กาญจนา เจริญชัย | ผู้ทรงคุณวุฒิสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ |
| 4. รศ.ดร.กุหลาบ รัตนสังธรรม | มหาวิทยาลัยบูรพา |
| 5. รศ.ดร.สุวิญ รักสัตย์ | มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย |
| 6. รศ.ดร.สุชาติ แสงทอง | มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ |
| 7. รศ.ดร.เนติรัฐ วีระนาคินทร์ | มหาวิทยาลัยมหาสารคาม |
| 8. รศ.ดร.อุทัยวรรณ ภู่เทศ | มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ |
| 9. รศ.ดร.ธัญชัย บุญหนัก | มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย |
| 10. รศ.ดร.ชนินทร์ วสันนท์ | มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร |
| 11. รศ.ดร.ช่วงโชติ พันธุ์เวช | นักวิชาการอิสระ |
| 12. รศ.ดร.พฤทธ์สรศักดิ์ สุทธิไชยเมธี | มหาวิทยาลัยพิษณุโลก |
| 13. รศ.ดร.สุรีย์พงศ์ โพธิ์ทองสุนันท์ | มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ |
| 14. รศ.ดร.ศศิธร วชิรปัญญาพงศ์ | มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี |
| 15. รศ.ดร.พิมลพรรณ เพชรสมบัติ | มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี |
| 16. รศ.ดร.โชติ บดีรัฐ | มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม |
| 17. รศ.ดร.รัตนะ ปัญญาภา | มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี |
| 18. รศ.ดร.พรรณอร วันทอง | มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ |
| 19. รศ.ดร.วุฒินันท์ กันทะเตียน | มหาวิทยาลัยมหิดล |
| 20. รศ.ดร.ธัญชัย บุญหนัก | มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย |
| 21. รศ.ดร.สาธร ทรัพย์รวงทอง | มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ |
| 21. ผศ. ว่าที่ร้อยตรี ดร.โสภณ ลาววรรณ | มหาวิทยาลัยนเรศวร |
| 22. ผศ.ดร.ยุวดี วิทย์พันธ์ | มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ |
| 23. ผศ.ดร.นันทนา อุ่นเจริญ | มหาวิทยาลัยมหาสารคาม |
| 24. ผศ.ดร.สัญญา เคนาภูมิ | มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม |
| 25. ผศ.ดร.บุษกร วัฒนบุตร | มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ |
| 26. ผศ.ดร.สมปอง สุวรรณภุมมา | มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ |
| 27. ผศ.ดร.วิมลมาศ ปฐมวนิชกุล | นักวิชาการอิสระ |
| 28. ผศ.ดร.ภูริวัฒน์ คัมภีร์ภาพพัฒน์ | มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ |
| 29. ผศ.ดร.กิตติพงษ์ โสภณธรรมภาณ | มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ |
| 30. ผศ.ดร.ศิริวรรณ กมลสุขสถิตย์ | มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ |
| 31. ผศ.ดร.ธีรพจน์ แนบเนียน | มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ |
| 32. ผศ.ดร.วันชัย สุขตาม | มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ |
| 33. ผศ.ดร.ประภัศสร วรรณสถิตย์ | มหาวิทยาลัยแม่โจ้ |
| 34. ผศ.ดร.เบญจมาศ สุขสถิตย์ | มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ |
| 35. ผศ.ดร.กฤษณะ ดาราเรือง | มหาวิทยาลัยเจ้าพระยา |
| 36. ผศ.ดร.วงธรรม สรณะ | มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี |
| 37. ผศ.ดร.จันทร์คม ภูติอริยวัฒน์ | มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ |

- | | |
|---|---|
| 38. ผศ.ดร.สิบเอก ดร.เศรษฐวัสส์ พรหมสิทธิ์ | มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ |
| 39. ผศ.ดร.มยุรี รัตนเสริมพงศ์ | มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี |
| 40. ผศ.ดร.ประเวศน์ มหารัตน์สกุล | นักวิชาการอิสระ |
| 41. ผศ.ดร.ปาริชาติ สายจันดี | มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร |
| 42. ผศ.ดร.ธีรวัฒน์ แสนคำ | มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย |
| 43. ผศ.ดร.ประทีป พิษทองกลาง | มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา |
| 44. ผศ.ดร.อรอนงค์ สรรเสริญ | มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ |
| 45. ผศ.ดร.รัตติยา เหนืออำนาจ | มหาวิทยาลัยนครพนม |
| 46. ดร.อัคนันท์ อริยศรีพงษ์ | นักวิชาการอิสระ |
| 47. ดร.จินตนาภา โสภณ | ผู้ทรงคุณวุฒิสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ |
| 45. ดร.ชนิกา แสงทองดี | นักวิชาการอิสระ |
| 46. ดร.พิสิษฐ์ จอมบุญเรือง | มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ |
| 47. ดร.จรูญศักดิ์ สุนทรเดชา | บริษัท เอเชีย คอนเน็คท์ คอร์ปอเรชั่น จำกัด |
| 48. ดร.สมนึก หงษ์ยิ้ม | สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุทัยธานี |
| 49. ดร.วรพล ชินเพชร | สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา |
| 50. พันเอก ดร.สาธิต ทิพย์มณี | กรมแพทย์ทหารบก |
| 51. ดร.ปัญมณีสาร์ องค์กรปรัชญากุล | มหาวิทยาลัยเกริก |
| 52. ดร.วิไลวรรณ เทียนประนอมกร | โรงเรียนอัสสัมชัญคอนวิชันสตรี |
| 53. ดร.พิเชษฐ์ วันทอง | รองเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน |
| 54. ดร.สุรัชย์ พุดชู | มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย |
| 55. ดร.จาตุรงค์ สุหาวัน | มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี |
| 55. พระมหาจักรพล อาจารย์สุโก, ดร. | มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย |
| 56. นางสาวไอปอล รังสิมันตุชาติ | มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ |
| 54. นายปัญญา พรหมบุตร | สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาานครสวรรค์ |
| 55. นายสราวุธ แสงอรุณ | บริษัท กรุงศรี นิเมเบิล จำกัด |
| 56. อาจารย์รดา อนุตตรังกูร | มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ |
| 57. อาจารย์นันทิยา สัตยวาที | มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ |
| 58. อาจารย์ธีรพงศ์ พรหมวิชัย | มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ |

ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาต่างประเทศ

1. ศาสตราจารย์ (พิเศษ) ดร.กาญจนา เจริญชัย
2. รศ.ดร.สุรีย์พงศ์ โพธิ์ทองสุนันท์
3. รศ.ดร.สมาน งามสนิท
4. รศ. สยาม คำปรีดา
5. ผศ.ดร.สุดากาญจน์ ปัทมดิเลก

ผู้ทรงคุณวุฒิสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยนเรศวร

บทบรรณาธิการ

วารสารวิจัยวิชาการ วิทยาเขตนครสวรรค์ มหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย โดยผู้พิมพ์จะนำเสนอบทความให้คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer Review) พิจารณาก่อนการตีพิมพ์ให้เกิดคุณภาพสูงสุด ทั้งนี้เพราะบทความวิชาการที่อยู่ในวารสารฯ นั้นต่างก็มีข้อค้นพบ ข้อเสนอแนะที่จะกลายเป็นนวัตกรรม รวมถึงอาจจะส่งผลกระทบต่อชุมชน สังคมและประเทศชาติ โดยในฉบับนี้ประกอบด้วย บทความวิจัย 23 บท บทความวิชาการ 4 บท และบทวิจารณ์หนังสือ 1 บท ซึ่งทางกองบรรณาธิการได้มีการคัดเลือกมานำเสนอเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทเชิงสถานการณ์ ดังนี้



พระครูรัตนสุตาภรณ์, พระราชรัตนสุธี, พระครูปลัดสุวัฒนพุทธิกุล, พระมหาเทวประภาส วชิรญาณเมธี, ณีญาณี บุญทองคำ, จุมพต อ่อนทรวง, ธีระวัฒน์ แสนคำ บทความวิจัยเรื่อง “การพัฒนา รูปแบบอัตลักษณ์เทศกาลการท่องเที่ยววิถีพุทธจังหวัดพิษณุโลก” พบว่า 1) กลุ่มชุมชนอัตลักษณ์ต้นแบบ คือ ชุมชนไทยยวนสมอแข ตำบลสมอแข อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก มีความเหมาะสมเป็นพื้นที่ต้นแบบมากที่สุด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าเป็นกลุ่มชุมชนอัตลักษณ์ที่มีวัฒนธรรมท้องถิ่นที่เข้มแข็ง มีการรวมกลุ่มเพื่อทอผ้าพื้นเมือง ที่มีลักษณะ เอกลักษณ์พิเศษเฉพาะตัว มีความจริงจังตรงดงามของลวดลายที่ประณีต 2) ชุมชนมีส่วนร่วมในการออกแบบกิจกรรมส่งผลให้เกิดการส่งเสริมวัฒนธรรมและการท่องเที่ยวที่มีอัตลักษณ์เฉพาะตัวของแหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณค่าทางวัฒนธรรม ซึ่งกิจกรรมหลักที่ทำให้เกิดการ พัฒนา คือ การจัดกิจกรรมเวทีประชุมระหว่างวัดและชุมชน การพัฒนากิจกรรมเชิงบูรณาการ และการสร้างการรับรู้เส้นทางท่องเที่ยวในชุมชนร่วมกัน ผ่านกิจกรรมเหล่านี้ และ 3) องค์การภาครัฐและภาคเอกชนมีบทบาทอย่างมากในการสร้างเสริมสร้างเครือข่าย ด้านการรับรู้ให้คนในพื้นที่ได้รับทราบการจัดกิจกรรมเทศกาลประเพณี การสร้างความยอมรับและความเชื่อมั่นในการจัดกิจกรรมเทศกาลทำให้ประชาชนทั่วไป รับรู้ถึงความสำคัญของกิจกรรมประเพณี ตลอดถึงอัตลักษณ์ของคนในชุมชนโดยรอบ ซึ่งจะทำให้เกิดการต่อยอดไปสู่ชุมชนอัตลักษณ์แห่งการเรียนรู้

พระครูสังฆรักษ์โกศล มณิรตนา, พระครูวินัยธรสุทัศน์ ธมฺมปาโล, มะลิวัลย์ ตันติสันติสม, อัศนีย์ สุกิจใจ, ณัฐสันต์ นันทวัฒน์ บทความวิจัยเรื่อง “การอนุรักษ์และสืบสานวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ในจังหวัดกำแพงเพชร” พบว่า 1) ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ภูมิปัญญาของกลุ่มชาติพันธุ์ มีประวัติศาสตร์ความเป็นมาเริ่มตั้งแต่กลุ่มชาติพันธุ์ได้อพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานในอำเภอคลองลาน ซึ่งเป็นพื้นที่สูง มีความหลากหลายทางชาติพันธุ์และมีวัฒนธรรมที่ทรงคุณค่า มีชาติพันธุ์เกือบจะครบทุกชนเผ่าที่มีอยู่ในประเทศไทย คือ กลุ่มชาติพันธุ์กะเหรี่ยง ม้ง เมี่ยน ลัวะ ลีซู และลาหู่ 2) การพัฒนารูปแบบ และกิจกรรมการอนุรักษ์และสืบสานวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ ประกอบด้วย 2.1) กระบวนการเสริมสร้างจิตสำนึกสร้างความรู้ 2.2) กระบวนการสร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนต่างๆ ในระดับนโยบาย ระดับท้องถิ่น และระดับชุมชน 2.3) การสร้างสรรค์กิจกรรมการอนุรักษ์สืบสาน และถ่ายทอดมรดกทางวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ในรูปแบบองค์กรเครือข่ายทางวัฒนธรรม และ 3) รูปแบบการอนุรักษ์และสืบสานวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ ประกอบด้วยการศึกษาวิเคราะห์องค์ความรู้ การส่งเสริมการเรียนรู้ การเสริมสร้างจิตสำนึก การเสริมสร้างกระบวนการมีส่วนร่วม การเสริมสร้างเครือข่าย การจัดทำแผนนโยบาย แผนยุทธศาสตร์ เพื่อยกระดับการอนุรักษ์และสืบสานวัฒนธรรมสู่การพัฒนาการอนุรักษ์และสืบสานวัฒนธรรมที่สร้างสรรค์ และยั่งยืน

พระศุภชัย สิริมงคล (ชาญกระโทก), พระครูพิพิธจารุธรรม, สุนทร สุขทรัพย์ทวีผล บทความวิจัยเรื่อง “แนวทางการพัฒนาบทบาทของพระสงฆ์ในฐานะพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน” พบว่า 1) บทบาทของพระสงฆ์ในการเผยแผ่พระพุทธศาสนา พระสงฆ์มีบทบาทสำคัญในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาด้วยความเมตตาและการใช้หลักธรรมคำสอน ผ่านองค์ประกอบศาสนธรรม ศาสนบุคคล ศาสนสถาน และศาสนพิธี การเผยแผ่สามารถดำเนินการผ่านการแสดงธรรม การบรรยายตามพุทธวิธีการสอน โดยพระสงฆ์ควรมีคุณสมบัติที่เหมาะสม 2) บทบาทของพระสงฆ์ในฐานะพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน พระสงฆ์มีบทบาทสำคัญในการบูรณาการหลักธรรมเข้ากับการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาและศาสนา เพื่อส่งเสริมศีล สมาธิ และปัญญา โดยดำเนินการผ่านการวางแผนการสอน การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และการจัดสอบธรรมศึกษา และ 3) แนวทางการพัฒนาบทบาทของพระสงฆ์ในฐานะพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน ผลการวิเคราะห์ชี้ให้เห็นว่าหลักการเผยแผ่พระพุทธศาสนาสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาการสอนศีลธรรมในโรงเรียนได้ใน 6 ประการ ได้แก่ (1) การมุ่งประโยชน์แก่นักเรียน (2) การอบรมและพัฒนาความรู้ (3) การวางแผนการเรียนการสอน (4) การส่งเสริมการศึกษา (5) ความเป็นกัลยาณมิตร (6) การมีความสำรวมระวัง

ธัญวดี กำจัดภัย, ฟ้ารุ่ง มีอุตร, จักรพันธ์ ชัดชุ่มแสง บทความวิจัยเรื่อง “พัฒนาการ การศึกษาเรื่องพระสุพรรณกัลยาในสังคมไทย” พบว่า ตลอดระยะเวลา 400 กว่าปีที่ผ่านมาข้อมูล และผลงานวิชาการที่เกี่ยวข้องกับพระสุพรรณกัลยา มีอยู่อย่างจำกัดในประวัติศาสตร์ชาติไทย แต่ กลับพบว่า มีในพงศาวดารฝั่งพม่า จุดเปลี่ยนสำคัญในการศึกษาเกี่ยวกับพระสุพรรณกัลยาใน สังคมไทยเกิดขึ้นในช่วงราวสองทศวรรษที่ผ่านมา นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2540 ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่ประเทศ ไทยประสบกับปัญหาวิกฤติเศรษฐกิจ การศึกษาเรื่องของพระสุพรรณกัลยาได้ขยายตัวจากงานเชิง ประวัติศาสตร์และการเมือง ไปสู่ด้านวัฒนธรรม ความเชื่อ เพศสภาวะและสตรีนิยม สัญวิทยาและ การพัฒนาท้องถิ่น ทำให้เรื่องราวของพระสุพรรณกัลยาไม่ได้ถูกหยุดไว้เพียงในอดีต แต่ถูกรื้อฟื้นให้มี ชีวิตชีวาขึ้นอีกครั้ง กระแสความศรัทธาต่อพระสุพรรณกัลยาได้ขยายตัวอย่างต่อเนื่องและเป็น ปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นจากพลังของประชาชนมากกว่าจากการสนับสนุนของภาครัฐ แม้ว่า ประวัติศาสตร์ชาติไทยจะละเลยการบันทึกเรื่องราวของพระสุพรรณกัลยา แต่การศึกษาและความ ศรัทธาจากประชาชนทำให้พระสุพรรณกัลยาได้รับการยกย่องในฐานะวีรสตรีผู้เสียสละจนภาครัฐ ต้องออกมายอมรับการมีอยู่ของพระองค์และเกิดกระบวนการชำระประวัติศาสตร์ขึ้น

ญาติ ม่วงแก้ว, ณัฐกานต์ ประจัญบาน, ปกรณ์ ประจัญบาน บทความวิจัยเรื่อง “การพัฒนาเครื่องมือวัดจิตวิทยาศาสตร์สำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี : การประยุกต์ใช้การวิเคราะห์ กลุ่มแฝง” พบว่า 1) ข้อรายการของเครื่องมือวัดจิตวิทยาศาสตร์ มีค่าดัชนี IOC ตั้งแต่ 0.80-1.00 มี ค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.379-0.681 มีความตรงเชิงโครงสร้าง โดยมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ 0.688-0.800 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกข้อ และมีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.933 และ 2) ผล การวิเคราะห์กลุ่มแฝงสามารถจำแนกกลุ่มแฝงจิตวิทยาศาสตร์ของนิสิตระดับปริญญาตรีได้ 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มแฝงที่ 1 “กลุ่มที่มีจิตวิทยาศาสตร์ระดับเริ่มต้น” จำนวน 36 คน (10.909%) กลุ่มแฝงที่ 2 “กลุ่มที่มีจิตวิทยาศาสตร์ระดับสูง” จำนวน 173 คน (52.424%) และกลุ่มแฝงที่ 3 “กลุ่มที่มี จิตวิทยาศาสตร์ระดับสูงที่สุด” จำนวน 121 คน (36.667%)

วชิรวัชร งามละม่อม บทความวิจัยเรื่อง “การพัฒนาแนวทางสนับสนุนและการสร้าง ชุมชนที่เป็นมิตรต่อคนสูงวัยในจังหวัดราชบุรี” พบว่า 1) การพัฒนาแนวทางสนับสนุนและ เสริมสร้างคุณภาพชีวิตผู้สูงวัย พบว่า ผู้สูงวัยให้ความสำคัญกับกิจกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตและ การมีส่วนร่วมในสังคม โดยด้านกิจกรรมการพัฒนามีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X} = 3.80, S.D. = .677$) ขณะที่การส่งเสริมอาชีพอยู่ในระดับต่ำสุด ($\bar{X} = 3.57, S.D. = .686$) ข้อมูลเชิงจากการสัมภาษณ์ได้ ชี้ให้เห็นถึงการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ช่วยให้ผู้สูงอายู้สึกมีคุณค่าและมีส่วนร่วมในสังคม และ

สร้างโอกาสในการพัฒนาอาชีพและทักษะต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างรายได้และเพิ่มความยั่งยืนในการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่มีคุณค่าและยั่งยืนในสังคม และ 2) พัฒนาระบบสนับสนุนที่ครอบคลุมความต้องการ ผลการวิจัยพบว่า ในจังหวัดราชบุรีเผชิญการเพิ่มขึ้นของผู้สูงอายุอย่างต่อเนื่อง การสร้างชุมชนที่เป็นมิตรต่อผู้สูงอายุจึงสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างยั่งยืน ยุทธศาสตร์หลัก 4 ด้าน ได้แก่ การส่งเสริมสุขภาพร่างกาย สุขภาพจิตและความเชื่อมโยงทางสังคม การสนับสนุนเศรษฐกิจ และการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุ มีเป้าหมายเพื่อเพิ่มคุณภาพชีวิตและความสุขพร้อมตัวชี้วัดชัดเจน ช่วยองค์กรท้องถิ่นพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน

กนกวรรณ ไชยพงศ์, ลีริสวัสน์ ทองก้านเหลือง, ญาณีศา บุญจิตรี บทความวิจัยเรื่อง “การพัฒนารูปแบบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์สู่องค์กรคุณภาพวิถีใหม่ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2” พบว่า 1) ระดับสภาพความเป็นจริงอยู่ในระดับมาก และสภาพที่คาดหวังอยู่ในระดับมากไม่มีความแตกต่างกันแต่ในระดับตัวชี้วัดมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) รูปแบบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์สู่องค์กรคุณภาพวิถีใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษาประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ 13 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ (1) ความสามารถในการวางแผนกลยุทธ์ 3 ตัวบ่งชี้ (2) ความสามารถในการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ 3 ตัวบ่งชี้ (3) ความสามารถในการควบคุมและประเมินกลยุทธ์ 3 ตัวบ่งชี้ และ (4) องค์กรคุณภาพวิถีใหม่ 4 ตัวบ่งชี้ อยู่ในระดับมากที่สุด และ 3) ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน พบว่า โมเดลรูปแบบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์สู่องค์กรคุณภาพวิถีใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ($\chi^2/df=1.04$, CFI=0.97, TLI=0.94, RMSEA=0.04) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์ ดังนี้ ความสามารถในการวางแผนกลยุทธ์ (0.946) ความสามารถในการควบคุมและประเมินกลยุทธ์ (0.881) ความสามารถในการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ (0.795) และด้านองค์กรคุณภาพวิถีใหม่ (0.678) มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

พิรญา รุสปักษ์ บทความวิจัยเรื่อง “การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับสื่อออนไลน์โดยใช้กาพย์ยานี 11 จากเรื่องราวในท้องถิ่นเพื่อสร้างเสริมทักษะการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเทศบาล 2 (อ่อนอุทิศ)” พบว่า 1) การสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกฯ จากการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานจากเอกสารและบุคคลได้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วย 1.1) ชั้นกระตุ้นความสนใจ 1.2) ชั้นเรียนรู้เนื้อหาใหม่ 1.3) ชั้นลงมือปฏิบัติ 1.4) ชั้นนำเสนอ และ 1.5) ชั้นประเมินผล และการประเมินความเหมาะสมตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญและครูโดยรวมอยู่ในระดับมาก และ 2) การพัฒนา

รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกฯ พบว่า การทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกฯ พบว่า นักเรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และการประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกฯ พบว่า นักเรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ภริทัต ศรีวัฒน์, พงศ์กร จันทราช บทความวิจัยเรื่อง “การวิเคราะห์พฤติกรรมผู้สูงอายุเพื่อจัดชุดกิจกรรมฟื้นฟูที่เหมาะสมด้วยเทคนิคการทำเหมืองข้อมูล” พบว่า 1) ผู้สูงอายุมีความต้องการกิจกรรมที่หลากหลายตามปัจจัยพื้นฐานและสภาวะสุขภาพ โดยแบ่งเป็น 5 กลุ่มกิจกรรมตามแนวคิด “5 สุข” ได้แก่ สุขสบาย สุขสนุก สุขสง่า สุขสว่าง และสุขสงบ และ 2) การจัดกลุ่มด้วยเทคนิค K-Mode Clustering แบ่งผู้สูงอายุออกเป็น 4 กลุ่มย่อยในแต่ละกลุ่มกิจกรรม โดยกลุ่มสุขสบายมีค่า Silhouette Score เฉลี่ย 0.182 และมีผู้สูงอายุร้อยละ 25.8 โดยร้อยละ 68.4 ชอบกิจกรรมออกกำลังกาย กลุ่มสุขสนุกมีค่า Silhouette Score เฉลี่ย 0.187 และมีผู้สูงอายุร้อยละ 19.4 โดยร้อยละ 71.2 ชอบกิจกรรมดนตรีและศิลปะ กลุ่มสุขสง่ามีค่า Silhouette Score เฉลี่ย 0.172 และมีผู้สูงอายุร้อยละ 16.1 โดยร้อยละ 64.3 ชอบกิจกรรมช่วยเหลือสังคม กลุ่มสุขสว่างมีค่า Silhouette Score เฉลี่ย 0.184 และมีผู้สูงอายุร้อยละ 22.6 โดยร้อยละ 75.5 ชอบกิจกรรมเรียนรู้ และกลุ่มสุขสงบมีค่า Silhouette Score เฉลี่ย 0.175 และมีผู้สูงอายุร้อยละ 16.1 โดยร้อยละ 69.8 ชอบกิจกรรมผ่อนคลายจิตใจ

ประคอง มาโต, พระครูอุทิศปริยัติสุนทร, พระชัยวัฒน์ จินดาพานิชย์ บทความวิจัยเรื่อง “การจัดการภูมินิเวศพื้นที่ชุมชนบริเวณมรดกโลกห้วยขาแข้ง” พบว่า 1) พื้นที่ชุมชนมีลักษณะภูมิประเทศพื้นที่ส่วนใหญ่มีลักษณะภูมิประเทศเป็นป่าเบญจพรรณ สลับกับแนวภูเขาไปจนถึงพื้นที่เกษตรกรรม ซึ่งส่งผลให้เกิดระบบนิเวศที่สมดุล แต่ยังมีปัญหาเรื่องการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างไม่ยั่งยืน เช่น การบุกรุกป่าเพื่อเกษตรกรรม 2) การจัดการผังภูมินิเวศฯ พบว่า การจัดทำแนวกันชนระหว่างชุมชนและพื้นที่มรดกโลกสามารถลดความขัดแย้งระหว่างคนกับสัตว์ป่าได้ การจัดการผังภูมินิเวศควรพัฒนาแนวทางที่ผสมผสานการอนุรักษ์ทรัพยากร ธรรมชาติกับการใช้พื้นที่ของชุมชน และ 3) รูปแบบการจัดการผังภูมินิเวศฯ พบว่า การจัดผังภูมินิเวศที่เหมาะสมมีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเชิงพื้นที่เพื่อช่วยในการวางแผน และมีการมีส่วนร่วมของชุมชนในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน

ญาณิฐา ราชคม, ณิชวุฒิ ยอดใจ บทความวิจัยเรื่อง “แนวทางการพัฒนาสมรรถนะ การวิจัยในชั้นเรียนโดยใช้ผลการปฏิบัติการสอนเป็นฐานร่วมกับชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สำหรับครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน” พบว่า 1) กรอบแนวคิด ประกอบด้วย การปฏิบัติการสอน เป็นฐาน ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพด้านการวิจัยในชั้นเรียน และสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียน 2) ความต้องการพัฒนาสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงตามลำดับ ค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาต่ำสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ 2.1) มีผลงานเป็นรูปธรรม 2.2) ความสามารถในการ สื่อสาร 2.3) การมีทักษะการวิจัย ตามลำดับ และ 3) แนวทางการพัฒนา ประกอบด้วย 3.1) ควรใช้ หลักความร่วมมือ หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และผลการปฏิบัติการสอน 3.2) ควรแต่งตั้งทีมวิชาการหรือทีมวิจัยเพื่อรับผิดชอบดูแล ให้คำปรึกษา ชี้แนะ ช่วยเหลือ และจัดปัจจัยสนับสนุนการทำวิจัยในชั้นเรียน 3.3) สร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทาง วิชาชีพด้านการวิจัยในชั้นเรียน 3.4) จัดกิจกรรมเสวนา การประกวดผลงานวิจัยในชั้นเรียน การ แสดงผลงานวิจัยในชั้นเรียนที่เป็นต้นแบบแนวปฏิบัติที่ดี

ภัทรสุดา รักกลอง, กัญญา เอี่ยมพญา, นิวัตต์ น้อยมณี บทความวิจัยเรื่อง “ภาวะผู้นำ การเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุพรรณบุรี เขต 1” พบว่า 1) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ใน ระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้านจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการมีอิทธิพลอย่างมี อุดมการณ์ การสร้างแรงบันดาลใจ ด้านการคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และด้านการ กระตุ้นทางปัญญา ตามลำดับ และ 2) ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร สถานศึกษา จำแนกตามเพศ ประสบการณ์ทำงาน และขนาดสถานศึกษา พบว่าโดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนวุฒิการศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทาง สถิติ

กิตติศักดิ์ มะลัย, อภิลิทธิ์ สมศรีสุข, วันเพ็ญ นันทะศรี บทความวิจัยเรื่อง “การพัฒนา ตัวบ่งชี้สมรรถนะครูช่างอุตสาหกรรมในศตวรรษที่ 21 สังกัดวิทยาลัยอาชีวศึกษาของรัฐในภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ” พบว่า 1) สมรรถนะครูช่างอุตสาหกรรมในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก และ 2) ตัวบ่งชี้สมรรถนะครูช่างอุตสาหกรรมในศตวรรษที่ 21 ซึ่งมี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 2.1) ความรู้ในวิชาชีพช่างอุตสาหกรรม 2.2) การจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน 2.3) นวัตกรรมและ เทคโนโลยีทางการศึกษา และ 2.4) คุณธรรม จริยธรรมในวิชาชีพ มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิง ประจักษ์ โดยพิจารณาจากค่าสัดส่วน $\text{Chi-square/df} = 1.76$ ซึ่งไม่เกิน 2 และ Chi-square ไม่มี

นัยสำคัญทางสถิติ P-value = 0.059 RMSEA = 0.037 ซึ่งเกณฑ์กำหนดไว้น้อยกว่า 0.100 และมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ > 0.30 ทุกตัวแปร

เกศสุดา โภคานิตย์, ปาณิสรา หาดขุนทด, กีฬา หนุยศ บทความวิจัยเรื่อง “การพัฒนาธรรมนุญชุมชนเพื่อแก้ไขปัญหาการใช้สารเคมีของเกษตรกรกลุ่มน้ำลำปะทาวตอนบน จังหวัดชัยภูมิ” พบว่า 1) พฤติกรรมการใช้สารเคมีของเกษตรกรกลุ่มน้ำลำปะทาวตอนบนสรุปได้ ดังนี้ 1.1) พฤติกรรมการใช้สารเคมีและสัมผัสสารเคมีทางการเกษตรของเกษตรกร มีการใช้สารเคมี ร้อยละ 84.40 นิยมใช้สารเคมีชนิดน้ำ ร้อยละ 70.28 1.2) พฤติกรรมในการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชของเกษตรกรมากที่สุด คือ ปฏิบัติตามคำแนะนำที่ระบุไว้บนฉลากภาชนะบรรจุสารเคมี ร้อยละ 99.70 1.3) พฤติกรรมที่เลือกใช้สารเคมีเพราะสะดวกและประหยัดเวลา 1.4) พฤติกรรมการลดการใช้สารเคมี เกษตรกรใช้วัตถุชีวภัณฑ์จากธรรมชาติและท้องถิ่น 1.5) พฤติกรรมความรับผิดชอบในการใช้สารเคมี เกษตรกรปฏิบัติตามคำแนะนำบนฉลากสารเคมีเพื่อป้องกันผลกระทบต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม และ 2) ปัจจัยความสำเร็จในการจัดทำธรรมนุญชุมชนเพื่อแก้ไขปัญหาการใช้สารเคมีของเกษตรกร คือ ปัญหาที่เกิดจากการใช้สารเคมี ปรับ Mindset ผู้นำ การมีส่วนร่วม การยอมรับ และปฏิบัติตาม กระบวนการประชาธิปไตย ความยืดหยุ่น ภาวศึเครือข่าย การสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และการรับรู้ความเป็นเจ้าของในตัวธรรมนุญชุมชน

วันสนันท์ พรานุสร, บรรจบ บุญจันทร์ บทความวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานงบประมาณในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2” พบว่า 1) ระดับการบริหารงบประมาณในสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการบริหารบัญชี 2) ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานงบประมาณในสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกตามข้อ พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ปัจจัยด้านการวางแผน และ 3) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานงบประมาณในสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยการบริหารงานงบประมาณในสถานศึกษาที่มีอิทธิพลสูงสุด คือ ปัจจัยด้านกระบวนการบริหารภายในองค์กร (X_2) รองลงมา คือ ปัจจัยด้านการวางแผน (X_1) และปัจจัยด้านความร่วมมือและประสานงาน (X_4) ตามลำดับ โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างปัจจัยเหล่านี้กับการบริหารงานงบประมาณในสถานศึกษา เท่ากับ 0.865 และปัจจัยเหล่านี้สามารถอธิบายความแปรปรวนการบริหารงานงบประมาณในสถานศึกษา ได้ร้อยละ 74.80 สามารถสร้างสมการพยากรณ์ ในรูปคะแนนดิบและสมการพยากรณ์

ในรูปคะแนนมาตรฐานคือ $\hat{Y} = 1.054 + .234X_2 + .310X_1 + .228X_4$ และ $\hat{Z}_y = .294X_2 + .355X_1 + .301X_4$ ตามลำดับ

ชุติมา มีทอง, สิริพร บุรณศิริพันธ์ บทความวิจัยเรื่อง “การพัฒนาแบบวัดความฉลาดทางดิจิทัลในศตวรรษที่ 21 สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6” พบว่า 1) การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของแบบวัดความฉลาดทางดิจิทัลในศตวรรษที่ 21 สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ความตรงเชิงเนื้อหา มีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามเชิงปฏิบัติการ มีค่าอยู่ระหว่าง 0.60-1.00 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ พบว่า ข้อคำถามสามารถจำแนกกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกข้อ ค่าความเที่ยงทั้งฉบับเท่ากับ 0.85 โดยมีค่าความเที่ยงขององค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.82-0.84 และ 2) แบบประเมินความฉลาดทางดิจิทัลในศตวรรษที่ 21 สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 มีคะแนนมาตรฐานที่ปกติอยู่ระหว่าง 18 ถึง 68

พนินันท์ มิ่งสมร, สรรเสริญ หุ่นแสน, กัญญา เอี่ยมพญา บทความวิจัยเรื่อง “การบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรีเขต 1” พบว่า 1) การบริหารความเสี่ยงมีค่าเฉลี่ยโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และ 2) ผลการเปรียบเทียบการบริหารความเสี่ยง พบว่า การบริหารความเสี่ยง จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีความสำคัญทางสถิติ และจำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ทักษพร ศรีเดช, พิสมัย รบชนะชัย พูลสุข, พระครูสุธีธรรมบัณฑิต บทความวิจัยเรื่อง “การพัฒนาบทเรียนออนไลน์ เรื่อง สิ่งแวดล้อมในชุมชน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 3 โรงเรียนบ้านวังตาช่วย อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร” พบว่า 1) บทเรียนออนไลน์ เรื่อง สิ่งแวดล้อมในชุมชน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพ 84.10 /83.13 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนออนไลน์ เรื่อง สิ่งแวดล้อมในชุมชน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนด้วยบทเรียนออนไลน์ เรื่อง สิ่งแวดล้อมในชุมชน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.19$, $\sigma = 0.43$)

สุกัญญาณัฐ อบลิณ, พระธรรมวชิรธีรคุณ, ผาดแผลง สุกแดง บทความวิจัยเรื่อง “การบริหารจัดการน้ำท้องถิ่นตามบริบทชุมชนในพื้นที่จังหวัดนครสวรรค์” พบว่า 1) ชุมชนในนครสวรรค์เผชิญภัยแล้งมากกว่าน้ำท่วม ชุมชนมีศักยภาพในการบริหารจัดการน้ำท้องถิ่นทั้งปัญหาน้ำท่วม ภัยแล้ง และการจัดสรรน้ำ แสดงถึงโอกาสในการพัฒนาระบบการบริหารจัดการน้ำที่มีประสิทธิภาพโดยอาศัยการมีส่วนร่วมของชุมชน 2) ระบบการบริหารจัดการน้ำท้องถิ่นที่เหมาะสมกับชุมชนในพื้นที่จังหวัดนครสวรรค์เป็นการบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างระดับจังหวัดและระดับท้องถิ่น มีขั้นตอนการดำเนินงานทั้งหมด 7 ขั้นตอน 14 กิจกรรม และต้องดำเนินการควบคู่กัน คือ 2.1) การบริหารจัดการน้ำระดับจังหวัด มี 2 ขั้นตอน 5 กิจกรรม 2.2) การบริหารจัดการน้ำระดับท้องถิ่น มี 5 ขั้นตอน 9 กิจกรรม และ 3) การออกแบบและพัฒนาต้นแบบการจัดการน้ำท้องถิ่น ประกอบด้วย การเก็บเกี่ยวน้ำฝนลงดิน, การเติมน้ำใต้ดินระดับตื้น, การเชื่อมโยงน้ำผิวดินและน้ำใต้ดิน, การพัฒนาแหล่งสำรองน้ำ, การกระจายน้ำสำหรับสมาร์ตฟาร์ม, การปรับปรุงแหล่งน้ำเพื่อลดการสูญเสียจากการระเหย, การติดตั้งสถานีไอโอที สำหรับติดตามสถานการณ์และบริหารจัดการน้ำ, การปลูกป่าชุมชนเพื่อฟื้นฟูระบบนิเวศน้ำและเติมน้ำลงดินที่พัฒนาขึ้นได้ใช้งานและเกิดประโยชน์

นพรุจ นาคบุรี, อุ๋นเรื่อน เล็กน้อย บทความวิจัยเรื่อง “การใช้ปัญญาประดิษฐ์แบบรู้สร้าง (Generative AI) อย่างมีจริยธรรมในการทำวิจัยและการเขียนทางวิชาการเพื่อการตีพิมพ์ของนิสิตนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิด AI Literacy” พบว่า 1) การใช้ Gen. AI ในการทำวิจัยและการเขียนทางวิชาการฯ ในส่วนภาพรวมระดับความรู้และเข้าใจ Gen. AI ส่วนใหญ่อยู่ระดับ “ปานกลาง” ส่วนภาพรวมระดับการประเมินผล Gen. AI อยู่ระดับ “มาก” และภาพรวมการยอมรับได้ถึงการใช้ Gen. AI อย่างมีจริยธรรมสำหรับการทำวิจัยและบทความวิจัยอยู่ระดับ “ปานกลาง” 2) ปัจจัยด้านความรู้และเข้าใจ มีผลให้ผู้ที่มีความรู้และเข้าใจ Gen. AI ที่แตกต่างกัน มีการยอมรับได้ถึงการใช้ Gen. AI อย่างมีจริยธรรมที่แตกต่างกันเฉพาะการทำวิจัยขั้นตอนกำหนดที่มาและความสำคัญ และกำหนดวัตถุประสงค์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และ 3) การยอมรับได้ถึงการใช้ Gen. AI อย่างมีจริยธรรม เป็นผลมาจากปัจจัยการประเมินผล ในส่วนการตรวจสอบฐานข้อมูล Gen. AI ที่ใช้สร้างข้อมูลคำตอบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

วันวิสาข์ กลิ่นศรีสุข บทความวิจัยเรื่อง “แรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อและเรียนรายวิชา บัณฑิตศึกษา บัณฑิตศึกษา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล” พบว่า 1) แรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อและเรียนรายวิชาบัณฑิตศึกษา ก่อนเข้าศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด คือ สถาบันและหลักสูตร ($\bar{X} = 4.52$, S.D.= 0.57) และ เหตุผลส่วนตัว ($\bar{X} = 4.52$, S.D.= 0.70) และระหว่างเข้าศึกษา คือ สถาบันและหลักสูตร ($\bar{X} = 4.93$, S.D.= 0.26) และ 2) การเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลของนักศึกษาและการรับรู้ข้อมูล ข่าวสารเกี่ยวกับหลักสูตรที่สร้างแรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อและเรียนรายวิชาบัณฑิตศึกษา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล ที่มีต่อการสร้างแรงจูงใจก่อนเข้าศึกษาและระหว่างการศึกษา ทั้ง 4 ด้านคือ สถาบันและหลักสูตร การประกอบอาชีพ สังคม และ เหตุผลส่วนตัว โดยภาพรวมพบว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษาที่กำลังศึกษาในปัจจุบัน และชั้นปีที่ กำลังศึกษา ต่างกัน มีแรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อและเรียนรายวิชาบัณฑิตศึกษา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล ไม่แตกต่างกัน และการรับรู้ ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับหลักสูตรต่างกันมีแรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อและเรียนรายวิชาบัณฑิต ในหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล แตกต่างกัน คือ คะแนนระหว่างการศึกษาทุกด้านและทุกหัวข้อมีมากกว่าก่อนเข้าศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.05$)

จิรภัทร วรรณธูป, ศิพร โกวิท บทความวิจัยเรื่อง “แนวทางการพัฒนากฎหมาย สวัสดิการสังคมเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ” พบว่า 1) พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ.2546 มีปัญหาด้าน ข้อกฎหมายและแนวทางปฏิบัติ กฎหมายมีวัตถุประสงค์ในทางประโยชน์สาธารณะตามหน้าที่ของรัฐ ที่ต้องจัดทำบริการสาธารณะให้แก่ประชาชน แต่ไม่ใช่กฎหมายที่มีเจตนารมณ์ในการคุ้มครองกลุ่ม บุคคลผู้สูงอายุเป็นพิเศษจึงไม่มีมาตรการบังคับ การฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขหรือข้อกำหนดต่าง ๆ ไม่มีบทบังคับโทษทางอาญา 2) ในต่างประเทศ หากมีการกระทำที่ไม่เป็นธรรมแก่ผู้สูงอายุ จะมี มาตรการทางกฎหมายในการลงโทษและปรับซึ่งเป็นมาตรการทางปกครอง และ 3) แนวทางการ พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุคือ ต้องแก้กฎหมายให้มีบทลงโทษ เช่น ปรับและ กักขัง นอกจากนี้การประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการต่าง ๆ เพื่อช่วยให้การ ดำเนินงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

เกสรฯ อารยะจารุ, พงษ์ภักดิ์ นามปพนอังกูร, ละมุล รอดขวัญ บทความวิชาการ เรื่อง “การนิเทศติดตามการปฏิบัติงานในองค์กร” พบว่า 1) การนิเทศติดตามการปฏิบัติงานในองค์กร เป็นกระบวนการสำคัญที่ช่วยให้การดำเนินงานขององค์กรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเน้นการควบคุม ดูแล และประเมินการปฏิบัติงานของบุคลากรหรือหน่วยงาน เพื่อให้มั่นใจว่างานที่ได้รับมอบหมายสามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมายที่กำหนด 2) กระบวนการนิเทศติดตามการปฏิบัติงานในองค์กร แบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน ได้แก่ 2.1) การสังเกตและประเมิน เป็นการเก็บข้อมูลและประเมินการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ 2.2) การให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะ เป็นการให้แนวทางพัฒนาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน 2.3) การสะท้อนและวิเคราะห์ เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้รับและพิจารณาปรับปรุงแนวทางการทำงาน และ 2.4) การติดตามผลและปรับปรุง เป็นการดำเนินการแก้ไขปัญหาและพัฒนาองค์กรตามผลการนิเทศติดตาม 3) องค์ประกอบของการนิเทศติดตามการปฏิบัติงานในองค์กร มี 5 องค์ประกอบ ดังนี้ 3.1) การวางแผนและการจัดเตรียม เป็นการกำหนดแนวทาง เป้าหมาย และเกณฑ์การประเมิน 3.2) การดำเนินการนิเทศติดตาม เป็นการใช้กระบวนการนิเทศติดตามตามแผนที่กำหนดไว้ 3.3) การประเมินผลและการวิเคราะห์ เป็นการตรวจสอบผลลัพธ์ของการดำเนินงาน พร้อมทั้งวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาแนวทางพัฒนา 3.4) การปรับปรุงและการดำเนินการต่อเนื่อง เป็นการนำข้อมูลจากการประเมินมาใช้ในการพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการทำงาน และ 3.5) การประเมินผลกระทบ เป็นการตรวจสอบว่ากระบวนการนิเทศติดตามส่งผลต่อประสิทธิภาพขององค์กรอย่างไร กล่าวโดยสรุปว่า การนิเทศติดตามการปฏิบัติงานในองค์กรเป็นกระบวนการสำคัญที่ช่วยให้การปฏิบัติงานในองค์กรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ผ่านการวางแผน การสังเกต การให้คำแนะนำ และการติดตามผลอย่างต่อเนื่อง การดำเนินการนิเทศติดตามอย่างเป็นระบบจะช่วยเสริมสร้างศักยภาพบุคลากรและทำให้การดำเนินงานขององค์กรมีคุณภาพสูงขึ้น

ทศพร แก้วขวัญไกร บทความวิชาการเรื่อง “เศรษฐกิจชุมชน: พลังเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนรากฐานแห่งความมั่นคง” ผลการศึกษา พบว่า ในการยกระดับของเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนต่อกิจการธุรกิจและสร้างโอกาสให้กับกลุ่มชายขอบต่างๆ ที่สังคมอาจมองว่าเป็นจุดอ่อนของสังคม ให้เป็นจุดแข็งในการสร้างธุรกิจชุมชนให้เกิดทรงพลังทุกระดับ ทุกชนชั้นและทุกกลุ่มคนในสังคม

สมจิต พงษ์ชะรัตนนท์, ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์, ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา บทความวิชาการเรื่อง “ภูมิคุ้มกันทางใจของครอบครัว” ผลการศึกษา พบว่า ภูมิคุ้มกันทางใจของครอบครัว หมายถึง การป้องกันการเกิดปัญหาต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อจิตใจของสมาชิกครอบครัว

โดยมีพื้นฐานทางจิตใจและพฤติกรรม พร้อมทั้งจะเผชิญ ปรับตัว ปรับจิตใจ และปรับพฤติกรรม การกระทำของตนเอง ต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ มีความมุ่งมั่นตั้งใจ และมีแผนที่พร้อมจะยอมรับผลของการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ในครอบครัว สังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม คุณลักษณะทางจิตสังคมที่เป็นภูมิคุ้มกันทางใจของครอบครัวมี 8 ประการ ได้แก่ 1) ความรักความผูกพัน 2) ความฉลาดรู้ อารมณ์ 3) การดำเนินชีวิตครอบครัวอย่างมีความหมาย 4) การบริหารจัดการความมั่นคงทาง เศรษฐกิจ 5) การมีคุณธรรมจริยธรรม 6) การเห็นคุณค่าของกันและกัน 7) การคิดในเชิงบริหาร และ 8) การมีกลยุทธ์ในการเผชิญปัญหา ร่วมกับจิตลักษณะเชิงบวก 4 ประการ คือ 1) การเชื่อในความสามารถของตนเอง 2) การมีความหวัง 3) การมองโลกในแง่ดี และ 4) ความหยุ่นตัวพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง ภูมิคุ้มกันทางใจของครอบครัวสามารถเสริมสร้างได้ โดยนำแนวคิดทฤษฎีทางจิตวิทยาประยุกต์ใช้ ด้วยการพัฒนาพ่อแม่ให้เป็นตัวแบบ การอบรมขัดเกลาทางสังคม และการจัดโปรแกรมการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางใจให้สมาชิกครอบครัวทุกช่วงวัยอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุขและประสบความสำเร็จในชีวิต

ทรงเกียรติ เม่นสุวรรณ, พระมหานคร วชิรเมธี (แก้วบุตรดี) บทความวิชาการเรื่อง “แนวทางการพัฒนาคนรุ่นใหม่ของสังคมด้วยหลักพุทธธรรม” ผลการศึกษา พบว่า ควรมีการพัฒนาใน 4 ด้านสำคัญ คือ 1) ด้านการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม การอบรมคุณธรรมจริยธรรม การเป็นต้นแบบในการประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นไปในแนวทางที่ถูกต้องเหมาะสม 2) ด้านการพัฒนาจิตใจ และเสริมสร้างสติปัญญา การฝึกสติ สมาธิ ด้วยการปฏิบัติธรรมอย่างต่อเนื่อง และศึกษาหลักธรรมคำสอนของพระพุทธศาสนาอย่างสม่ำเสมอ ควบคู่กันไป 3) ด้านการผสมผสานเทคโนโลยีกับหลักพุทธธรรม พัฒนา Application ด้านพุทธธรรม มุ่งศึกษาค้นคว้าหาความรู้ต่าง ๆ และทั้งทางธรรม-ทางโลก มุ่งศึกษาพระไตรปิฎกและธรรมะทางสื่อออนไลน์เพื่อเป็นวิชาชีวิตเป็นประโยชน์ทั้งต่อตนและสังคม และ 4) ด้านการประยุกต์พุทธธรรมในชีวิตประจำวันและการทำงานประยุกต์ใช้หลักธรรมในชีวิตประจำวันเพิ่มทักษะการพูด การฟัง การสื่อสาร การให้เกียรติ และเห็นใจผู้อื่น

พระครูนิทานภทฺธิกิจ (ก่อแก้ว), ศิริโรจน์ นามเสนา บทความหนังสือ เรื่อง “บทวิจารณ์หนังสือ ประเพณีไทยภาคเหนือ” พบว่า ประเพณีประจำถิ่นและบางประเพณีก็ตรงกับทางภาคกลางประเพณีบางอย่างก็คล้ายคลึงกับภาคอีสาน จะผิดเพี้ยนก็เพียงปลีกย่อยเท่านั้น แสดงว่า แรกเริ่มเดิมทีนั้นประเพณีมาจากแหล่งเดียวกัน หากเมื่อชนเผ่าไทยทั้งหมดได้อพยพลงมาจากดินแดนจีนตอนใต้และได้กระจัดกระจายอยู่ทั่วบริเวณแหลมทองได้แยกกันอยู่ต่างถิ่นห่างเหินกันไป และได้ผสมสืบพันธ์กับชนเผ่าเดิมได้รับเอาประเพณีของเจ้าถิ่นมาปะปนกับประเพณีเดิมของตน จึง

ทำให้ประเพณีบางท้องถิ่นแตกต่างกันผิดเพี้ยนไปบ้าง ต่อมาเมื่อเผ่าไทยเมืองและไทยอีสานหรือไทยลาวได้อพยพมาตั้งอยู่ในดินแดนที่เป็นแนวแคว้นล้านนาไทยนี้ก็ได้ผสมพันธ์ปะปนกับพวกลัวะหรือลวะ จึงได้รับเอาประเพณีเลี้ยงผีปู่แสะย่าแสะไว้ตลอดมาจนกระทั่งทุกวันนี้และประเพณีบางอย่างก็เหลืออยู่ในตำราไม่มีใครปฏิบัติตาม เช่น การปลุกเรื้อนตามโบราณซึ่งเต็มไปด้วยพิธีการหากทำทั้งหมดตามตำราก็จะทำให้ชักช้าเสียเวลา ชาวบ้านปัจจุบันได้ตัดพิธีการต่าง ๆ ออกไปบ้างที่เป็นส่วนปลีกย่อย ซึ่งหนังสือเล่มนี้คงเป็นแนวทางให้ท่านผู้สนใจได้เข้าใจในประเพณีพื้นเมืองของเผ่าไทยยวน ไทยลาวในภาคเหนือซึ่งปัจจุบันชอบเรียกตนเองว่า “คนเมือง” บ้างไม่มากนักน้อย



(รองศาสตราจารย์ ดร.อัครเดช พรหมกัลป์)

บรรณาธิการวารสารวิจัยวิชาการ

สารบัญ

กองบรรณาธิการ	ก
คณะกรรมการกลั่นกรองบทความ	ข-จ
บทบรรณาธิการ	ฉ-ต

บทความวิจัย:

การพัฒนารูปแบบอัตลักษณ์เทศกาลการท่องเที่ยววิถีพุทธจังหวัดพิษณุโลก : พระครูรัตนสุตาภรณ์, พระราชรัตนสุธี, พระครูปลัดสุวัฒนพุทธคุณ, พระมหาเทวประภาส วชิรญาณเมธี, ณีฎยาณี บุญทองคำ, จุมพต อ่อนทรวง, ธีระวัฒน์ แสนคำ	1
การอนุรักษ์และสืบสานวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ในจังหวัดกำแพงเพชร : พระครูสังฆรักษ์โกศล มณिरตนา, พระครูวินัยธรสุทัศน์ ธมมปาโล, มะลิวัลย์ ต้นตีสันติสม, อัศนีย์ สุกใจใจ, ญัฐสันต์ นันทวัฒน์	17
แนวทางการพัฒนาบทบาทของพระสงฆ์ในฐานะพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน : พระศุภชัย สิริมงคล (ชาญกระโทก), พระครูพิพิธจรรุธรรม, สุนทร สุขทรัพย์ทวีผล	33
พัฒนาการศึกษาเรื่องพระสุพรรณกัลยาในสังคมไทย : ธัญวดี กำจัดภัย, ฟ้ารุ่ง มีอุตร, จักรพันธ์ ชัดชุ่มแสง	53
การพัฒนาเครื่องมือวัดจิตวิทยาศาสตร์สำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี : การประยุกต์ใช้การวิเคราะห์กลุ่มแฝง : ญาดา ม่วงแก้ว, ญัฐกานต์ ประจัญบาน, ปกรณ์ ประจัญบาน	71
การพัฒนาแนวทางสนับสนุนและการสร้างชุมชนที่เป็นมิตรต่อคนสูงวัยใน จังหวัดราชบุรี : วชิรวัชร งามละม่อม	89

การพัฒนารูปแบบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์สู่องค์กรคุณภาพวิถีใหม่ ของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2	
: กนกวรรณ ไชยพงศ์, สิริสวัสดิ์ ทองก้านเหลือง, ญาณิศา บุญจิตรี	109
การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับสื่อออนไลน์โดยใช้กาพย์ยานี 11 จากเรื่องราวในท้องถิ่นเพื่อสร้างเสริมทักษะการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านจับ ใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเทศบาล 2 (อ่อนอุทิศ)	
: พิรญา รุปลักษณ์	127
การวิเคราะห์พฤติกรรมผู้สูงอายุเพื่อจัดชุดกิจกรรมฟื้นฟูที่เหมาะสมด้วยเทคนิค การทำเหมืองข้อมูล	
: ภูริทัต ศรีวัฒน์นะ, พงศ์กร จันทราช	147
การจัดการภูมินิเวศพื้นที่ชุมชนบริเวณมรดกโลกห้วยขาแข้ง	
: ประคอง มาโต, พระครูอุทิศปริยัติสุนทร, พระชัยวัฒน์ จินดาพาณิชย์	167
แนวทางการพัฒนาสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียนโดยใช้ผลการปฏิบัติการสอน เป็นฐานร่วมกับชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับครูระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐาน”	
: ญาณิฐา ราชคม, ณิชวุฒิ ยอดใจ	185
ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1”	
: ภัทรสุดา รักกล่อม, กัญญา เอี่ยมพญา, นิวัตต์ น้อยมณี	199
การพัฒนาตัวบ่งชี้สมรรถนะครูช่างอุตสาหกรรมในศตวรรษที่ 21 สังกัดวิทยาลัย อาชีวศึกษาของรัฐในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	
: กิตติศักดิ์ มะลัย, อภิสัทธี สมศรีสุข, วันเพ็ญ นันทะศรี	215

การพัฒนาธรรมเนียมชุมชนเพื่อแก้ไขปัญหาการใช้สารเคมีของเกษตรกรกลุ่มน้ำ ลำปะทาวตอนบน จังหวัดชัยภูมิ	227
: เกศสุตา โภคานิตย์, ปาณิสรา หาดขุนทด, กีฬา หนูยศ	
ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานงบประมาณในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2	247
: วันสนันท์ พรานุสร, บรรจบ บุญจันทร์	
การพัฒนาแบบวัดความฉลาดทางดิจิทัลในศตวรรษที่ 21 สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6	259
: ชุตินา มีทอง, สิริพร บุรณาภิรัตน์	
การบริหารความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรีเขต 1	273
: พนิชนันท์ มิ่งสมร, สรรเสริญ หุ่นแสน, กัญญา เอี่ยมพญา	
การพัฒนาบทเรียนออนไลน์ เรื่อง สิ่งแวดล้อมในชุมชน ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 3 โรงเรียนบ้านวังตาช่วย อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร	289
: ทักษพร ศรีเดช, พิสมัย รบชนะชัย พูลสุข, พระครูสุธีธรรมบัณฑิต	
การบริหารจัดการน้ำท้องถิ่นตามบริบทชุมชนในพื้นที่จังหวัดนครสวรรค์	303
: สุกัญญาณัฐ อบสิน, พระธรรมวชิรธีรคุณ, ผาดแผลง สุกแดง	
การใช้ปัญญาประดิษฐ์แบบรู้สร้าง (Generative AI) อย่างมีจริยธรรมในการทำ วิจัยและการเขียนทางวิชาการเพื่อการตีพิมพ์ของนิสิตนักศึกษาระดับ บัณฑิตศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิด AI Literacy	319
: นพรุจ นาคบุรี, อุ๋นเรื่อน เล็กน้อย	
แรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อและเรียนรายวิชาบังคับในหลักสูตรระดับ บัณฑิตศึกษา คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล	341
: วันวิสาข์ กลิ่นศรีสุข	

แนวทางการพัฒนากฎหมายสวัสดิการสังคมเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ

: จิรภัทร วรรณะธูป, ศิพร โกวิท 359

บทความวิชาการ:

การนิเทศติดตามการปฏิบัติงานในองค์กร”

: เกสรอา อารยะจารุ, พงษ์กฤตย์ นามปพนอังกร, ละมุล รอดขวัญ 371

เศรษฐกิจชุมชน: พลังเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนรากฐานแห่งความมั่นคง

: ทศพร แก้วขวัญไกร 387

ภูมิคุ้มกันทางใจของครอบครัว

: สมจิต พฤษะรัตนานนท์, ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์,
ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา 403

แนวทางการพัฒนาคนรุ่นใหม่ของสังคมด้วยหลักพุทธธรรม

: ทรงเกียรติ เม่นสุวรรณ, พระมหานคร วชิรเมธี (แก้วบุตริดี) 420

บทวิจารณ์หนังสือ:

บทวิจารณ์หนังสือ ประเพณีไทยภาคเหนือ

: พระครูนิทานภัทรกิจ (ก่อแก้ว), ศิริโรจน์ นามเสนา 437

ภาคผนวก

ขั้นตอนการดำเนินงานวารสารวิจัยวิชาการ 452

แนวปฏิบัติในการเตรียมต้นฉบับบทความเพื่อลงตีพิมพ์ 453

หนังสือขอส่งบทความเพื่อพิจารณาการตีพิมพ์ในวารสารวิจัยวิชาการ 453